

Týždeň od 3. do 9. júla

PRICHÁDZAJÚCE UTRPENIA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Pt 4,12–19; 1Pt 5,8–11; Rim 1,21–32; Jer 9,7–16; 2Kor 12,7–10

ÚVODNÝ TEXT

¹²Milovaní, nebudte prekvapení ohňom skúšky medzi vami, ktorý na vás prišiel, ako keby sa vám prihodilo niečo neobyčajné, ¹³ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva. (1Pt 4,12.13)

V chemických laboratóriách alebo pri výrobe šperkov sa často používajú ziaruvzdorné nádoby, v ktorých sa rôzne materiály zahrievajú na vysokú teplotu. Keď sa nádoba zahreje, materiály v nej sa buď topia, praskajú, prskajú alebo jasne horia. Všetko závisí od ich zloženia. Práve zloženie zahrievanej zmesi je rozhodujúcim faktorom, ako bude daný materiál reagovať. Niekedy sa takéto postupy nazývajú aj skúška ohňom.

V prenesenom význame hovoríme o „skúške ohňom“ aj v duchovnom zmysle. Ide o reakciu človeka na okolnosti, ktoré vstupujú do jeho života.

Tento týždeň budeme skúmať príčiny, pre ktoré sa nečakane môžeme ocitnúť pod tlakom a zažívať skúšky. Skúšky sú často príležitosťou na zmenu, rozvoj a rast. To nám pomôže uvedomiť si, čo Boh robí v našich životoch, takže keď budeme vystavení skúške, budeme mať lepšiu predstavu, ako reagovať.

OSNOVA LEKCIE

V druhej lekcii sa zameriame na to, prečo môžu v niektorých chvíľach do našich životov prichádzať problémy. Určite existujú situácie, keď odpoveď nenájdem, ale v mnohých prípadoch možno pomenovať špecifické dôvody.

- 1Pt 4,12–19 – Problémy ako súčasť kresťanského života (nedeľa)

Možné príčiny:

- 1Pt 5,8–11 – Satanova aktivita (pondelok)
- Rim 1,21–32 – Následky hriechu (utorok)
- Jer 9,6 – Skúšky vedúce k „očisteniu“ (streda)
- 1Kor 12,6–10 – Skúšky vedúce k „zrelosti“ (štvrtok)

PREKVAPENIA

¹²Milovaní, nebudte prekvapení ohňom skúšky medzi vami, ktorý na vás prišiel, ako keby sa vám prihodilo niečo nezvyčajné, ¹³ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva. ¹⁴Ak vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, pretože Duch slávy, Boží Duch, spočíva na vás. ¹⁵Len nech nikto z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, zločinec, či ako ten, čo sa mieša do všetkého. ¹⁶Ak však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha za toto meno. ¹⁷Veď už je čas, aby sa začal súd od Božieho domu. Ak sa však začne najprv od nás, aký bude koniec tých, čo sú neposlušní Božiemu evanjeliu? ¹⁸A ak sa spravodlivý ledva zachráni, kam sa podeje bezbožný a hriešnik? ¹⁹Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a svoje duše nech odporúčajú vernému Stvoriteľovi. (1Pt 4,12–19)

Bolestivé prekvapenia môžu vstúpiť do nášho života mnohými spôsobmi. Auto, ktoré nám nedá prednosť a narazí do nás. Náhly oznam, že prichádzame o prácu. Lekársky test, ktorý prinesie zlé správy. Zrada od niekoho, koho sme milovali a o koho láske sme boli skalopevne presvedčení. Nech je bolesť akokoľvek zlá, vždy ju ešte zhorší moment prekvapenia.

Tento týždeň sa pozrieme na niekoľko konkrétnych typov bolestivých situácií či skúšok, ktoré by nás nemali zaskočiť.

Uvažujme chvíľu o verši 1Pt 4,12. Grécke slovo preložené ako „nezvyčajné“ znamená aj „ cudzie“ alebo „ neznáme“. Peter nabáda svojich čitateľov, aby sa nechytli do pasce presvedčenia, že skúšky ohňom a trápenia by sa kresťanov nemali týkať. Mali by sme ich považovať za niečo prirodzené a mali by sme ich očakávať.

Výraz prekladaný ako „ oheň skúšok“ alebo jednoducho „ oheň“ (Roh) pochádza z iného gréckeho slova a znamená „ plameň“, „ oheň“ alebo „ požiar“. Na iných miestach sa prekladá aj ako „ pec“. Skúsenosť utrpenia pre našu vieru by sa preto mohla považovať za „ proces tavenia“ či „ skúšku ohňom“.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 4,12–19). Čo je hlavnou myšlienkou Petrovho posolstva?

Mnohí z nás sú prekvapení z utrpenia, pretože často máme na kresťanský život príliš zjednodušený pohľad. Vieme, že existujú dve strany veľkého sporu. Na jednej stojí Boh, ktorý je dobrý, a na druhej strane je Satan, ktorý je zlý. Často však automaticky dávame všetko, čo sa nám zdá príjemné, do škatule označenej „Boh“, a všetko, čo sa nám zdá nepríjemné, do škatule označenej „satan“. Ale život nie je taký jednoduchý. Ak sa chceme správne rozhodnúť, čo pochádza od Boha a čo od satana, veľmi často nám na to nemôžu stačiť naše pocity. Chodiť s Bohom môže byť komplikované a ťažké. A naopak, nasledovanie Satana môže priniesť zdanlivé uspokojenie. Jób, ktorý je spravodlivý a zároveň trpí, to vyjadruje jasnou otázkou: „Prečo bezbožní ľudia žijú, dosahujú vysoký vek, ba dokonca nadobúdajú veľký majetok?“ (Jób 21,7)

- Peter hovorí o skúškach, ktoré prichádzajú ako následok toho, že sa človek postavil na stranu Krista. Existujú však aj iné dôvody, prečo prichádzajú skúšky. Ako ti môže text 1Pt 4,12–19 pomôcť rozumne vysvetliť priateľovi, prečo by sme sa nemali čudovať, keď do nášho života prichádzajú bolestivé problémy?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

SKÚŠKY POCHÁDZAJÚCE OD SATANA

⁸Budte triezvi, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zhltoľ. ⁹Vzoprite sa mu pevní vo viere, vedomí si toho, že také isté utrpenia doliehajú na spoločenstvo vašich bratov vo svete. ¹⁰Boh všetkej milosti, ktorý vás v Kristovi Ježišovi povolal do svojej večnej slávy, vás po krátkom utrpení zdokonalí, utvrdí, upevní a postaví na pevný základ. ¹¹Jemu moc na veky vekov. Amen. (1Pt 5,8–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Uvažuj o úvodnom verši (1Pt 5,8). Čo je jeho hlavným posolstvom pre teba? Polož si otázky: Akú vážnosť prikladám týmto slovám? Čo v mojom živote potvrdzuje, že tieto slová beriem vážne?

Už si niekedy sledoval hladného leva? Je to úžasné vidieť, že je schopný chytiť a zjesť takmer všetko, za čím sa rozbehne. Peter hovorí, že satan obchádza rovnakým spôsobom. Keď sa pozrieme okolo seba, môžeme vidieť dôsledky jeho túžby zabíjať. Smrť, utrpenie a prekrúcanie morálky a hodnôt sú všadeprítomné. Nech sa pozrieme kamkoľvek, vidíme následky satanovho diela.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 5,8–11). Ako by mali kresťania reagovať na satanovo úsilie?

Čo Boh sľubuje, že urobí pre tých, ktorí trpia? (1Pt 5,10)

Peter píše tieto slová v kontexte reakcie na satanove útoky na kresťanskú vieru. Ale ako sme už spomenuli, satan pôsobí rôznymi spôsobmi. A hoci si musíme byť vedomí reality a sily nášho nepriateľa, nikdy sa nesmieme nechať odradiť. Vždy potrebujeme mať na pamäti, že Ježiš porazil satana, že satan je porazeným nepriateľom a že pokiaľ zostaneme v spojení s Ježišom a budeme sa ho držať vierou, nikdy nemôžeme byť porazení. Vďaka krížu je Kristovo víťazstvo aj naším víťazstvom.

APLIKÁCIA ■ Zamysli sa nad ďalšími spôsobmi, ktorými satan spôsobuje bolesť. Ako by nám mohlo posolstvo textu 1Pt 5,8–11 pomôcť vyrovnať sa s úzkosťou, ktorú prežívame v dôsledku nášho osudu v hriešnom svete, v ktorom satan spôsobuje zmätok?

SKÚŠKY SPÔSOBENÉ HRIECHOM

Boží hnev sa totiž zjavuje z neba proti každej bezbožnosti a nespravodlivosti ľudí, ktorí nespravodlivosťou preukázajú pravde. (Rim 1,18)

Každé naše rozhodnutie a konanie má nejaké následky. Keď sa postavíme so zmrzlinou na páliace slnko, zmrzlina sa začne veľmi rýchlo topiť. Príčina a následok sú neoddeliteľne spojené. A bez ohľadu na to, ako zúfalo by sme niekedy chceli, aby to bolo inak, v otázke hriechu platia rovnaké zákonitosti. Každý hriech prináša následky. Nie je to tak, že by Boh sedel v nebi a premýšľal, čo hrozné by urobil ľuďom dopúšťajúcim sa konkrétneho hriechu. Samotný hriech má totiž svoje vlastné následky.

Problém je, ak začneme mať pocit, že môžeme Boha nejako prekabátiť a zhrešiť bez toho, aby sa nás dotkli následky hriechu. Takto to nefunguje. Apoštol Pavol veľmi jasne hovorí, že hriech má následky nielen pre večnosť, ale aj pre dnešok. Hriech prináša bolestné a skľučujúce následky.

V Rimanom 1,20–32 Pavol opisuje spôsob, akým ľudia padajú do hriechu a následky ich hriechov. S modlitbou pozorne uvažuj o týchto veršoch a zhrň podstatu Pavlových slov. Zameraj sa na konkrétne etapy hriechu a jeho následky.

O niekoľko veršov skôr Pavol opisuje tieto následky ako „Boží hnev“ (Rim 1,18). Boží hnev v tejto pasáži predstavuje obyčajný následok – Boh dovolil ľudským bytostiam zať to, čo zasiali. Ani v prípade kresťanov Boh nezasiahne vždy okamžite, aby odstránil bolesť, ktorá je výsledkom našich vlastných činov. Mnohokrát nám dovoľuje zažiť následky našich činov, aby sme pochopili, ako hlboko škodlivý a pohoršujúci je náš hriech.

Uvažovali sme o dôsledkoch porušenia Božích morálnych zákonov. Ale čo porušovanie Božích zákonov týkajúcich sa nášho zdravia – duševného alebo telesného? Naše telá sú Božím domovom. Ak svoje telo zneužívame tým, že sa nezdravo stravujeme, necvičíme, máme nedostatok oddychu alebo nedodržiavame zásady psychohygieny, je to vlastne tiež hriech proti Bohu. Takéto konanie prináša následky, ktoré môžu viesť k ťažkostiam, alebo dokonca k skúškam našej viery.

- **Kedy si vo svojom živote zožal bezprostredné následky svojich vlastných hriechov? Čo si sa z toho naučil? Aké zmeny musíš urobiť, aby si sa v budúcnosti vyhol podobným zlyhaniam?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

SKÚŠKY VEDÚCE K OČISTENIU

Preto takto hovorí Hospodin zástupov: „Hľa, ja ich tavím a skúmam, ved' akože mám konať zoči-voči ich zločinnosti?“ (Jer 9,7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

„Ak vám Boží Duch privedie na myseľ Pánovo slovo, ktoré vás zraňuje, môžete si byť istí, že je vo vás niečo, čo chce úplne zničiť.“ (CHAMBERS, Oswald, *My Utmost for His Highest*. Uhrichsville, OH, Barbour & Company, 1963, s. 271)

Ako rozumieš vyššie uvedenému citátu a veršu Jer 9,7? Aké sú tvoje skúsenosti s bolesťou spojenou s procesom očistenia?

Prečítaj si text Jer 9,7–16. Boh hovorí, že bude „taviť a skúmať“ Judsko a Jeruzalem (Jer 9,7). Aké dva dôvody na to Boh uvádza? (Jer 9,13.14) Ako mal tento proces prebiehať? (Jer 9,15.16)

Božie zušľachtovanie a skúšanie zahŕňalo drastické opatrenia. Existujú možno tri dôvody, prečo sa „tavenie a skúmanie“ môže zdať ako skúška ohňom. (1) Pociťujeme bolesť. Keď Boh dovolí okolnostiam, aby nás upozornili na náš hriech, môže to bolieť. O niečo skôr Jeremiáš zúfalo píše: „Mech fučí, z ohňa vypadáva olovo, tavič nadarmo tavi, zločinci sa nedajú oddeliť.“ (Jer 6,29) Preto sú niekedy potrebné drastické opatrenia, ktorými Boh túži upútať našu pozornosť. (2) Prežívame úzkosť. Keď si hriech jasne uvedomíme, pociťujeme smútok nad hriechom. (3) Zažívame frustráciu. Keď sa snažíme žiť inak, často nás môže dobiehať naša vlastná neschopnosť. Môže byť nepríjemné a ťažké neustále sa vedome zbavovať toho, čo bolo dlho našou súčasťou.

APLIKÁCIA ■ **Uvažuj o hriechoch, s ktorými zápasíš. Ak by ťa dnes Boh prepálil a vyskúšal, ako by to mohol urobiť? Aké kroky by si teraz mohol spraviť, aby si sa s tým vysporiadal skôr, než by Boh musel pristúpiť k bolestivým krokom, ako bol nútený konať v prípade Izraelitov?**

SKÚŠKY VEDÚCE K ZRELOSTI

“Ved’ak sa aj budem chcieť chváliť, nebudem nerozumný, poviem len pravdu. Zdržím sa však toho, aby si niekto nemyslel o mne viac, ako vidí na mne alebo počuje odo mňa, ⁷a aj pre neobyčajnosť zjavení. Preto, aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, aby ma udieral, a tak aby som sa nepovyšoval. ⁸Preto som trikrát prosil Pána, aby sa odo mňa vzdialil. ⁹Ale on mi povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ Preto sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. ¹⁰Preto mám záľubu v slabostiach, v hanobení, v núdzi, v súženiach, v prenasledovaniach a v úzkostiach pre Krista. Lebo keď som slabý, vtedy som silný.” (2Kor 12,6–10)

Medzi výrubom a prerezávaním je obrovský rozdiel. K výrubu pristúpime vtedy, keď už stromy nechceme, lebo sú napadnuté škodcami, alebo keď nenesú úrodu z iného dôvodu. Striháním, naopak, môžeme stromy priviesť k väčšej úrodnosti. Oba procesy však zahŕňajú ostrý nástroj. Prerezávanie si skutočne vyžaduje odrezanie častí rastliny, ktoré by sa začínajúcemu záhradníkovi mohlo zdať ničéním. V duchovnom kontexte Bruce Wilkinson napísal: „Modlite sa za hojné Božie požehnanie a prosíte, aby vás Boh urobil viac podobnými svojmu Synovi? Ak je vaša odpoveď áno, potom žiadate o strihanie.“ (Wilkinson, Bruce, *Secrets of the Vine*. Sisters, OR: Multnomah Publishers, 2001, s. 60)

Čitatelia Písma si často kladú otázku, čo vlastne Pavol myslel oným „ostňom“ (2Kor 12,7). Názory sa pohybujú od neustálych nepriateľských útokov na Pavla, až po problémy s rečou. Je možné, že to bol v skutočnosti problém s jeho zrakom (6BC 1107). Je úžasné, že Pavol veril, že jeho „osteň“ mu bol „daný“.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako rozumieš Pavlovým slovám o tom, že tento „osteň“ mu bol „daný“? Kto mu ho dal? Ako to Boh mohol použiť na Pavlov prospech?

Všimni si, že Pavlov „osteň“ mal jednoznačný účel: „aby som sa nepovyšoval“ (2Kor 12,7). Nebolo to pre nejaký konkrétny hriech, ktorého by sa dopustil, ale preto, aby sa nestal pyšným, čo by ho v budúcnosti mohlo priviesť k pádu. Pavol rozpoznal, že má od prírody slabosť na hriech a že tento „osteň“ ho môže chrániť.

Uvažuj o úvodnom texte (2Kor 12,6–10). Ako sa Pavol vysporiadal so svojím „ostňom“? Myslíš si, že Pavlova slabosť mala pre neho nejaké ďalšie duchovné výhody? Ako ti môže spôsobiť, akým Pavol odpovedá, pomôcť vyrovnať sa s „ostňami“, ktoré možno budeš musieť niesť ty?

- V čom sa môžu Božie zámery pre tvoj duchovný rozvoj líšiť od tvojich vlastných predstáv? Zamysli sa nad oblasťami svojho života, v ktorých potrebuješ niesť viac ovocia spravodlivosti.
- O aké duchovné vlastnosti by si chcel požiadať Boha, aby sa v tebe rozvinuli prostredníctvom jeho „prerezávania“?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Ten, ktorý vidí do srdca, pozná charakter človeka lepšie než on sám. Vie, že niektorí majú silu a schopnosti, ktoré, keby boli správne usmernené, mohli byť použité v jeho diele. Aby objavili nedostatky svojho charakteru, o ktorých ani nevedeli, vo svojej prozreteľnosti ich privádza do rôznych situácií a okolností. Dáva im príležitosť napraviť ich a stať sa schopnými pre jeho službu. Aby boli očistení, často dopustí i plamene utrpenia. Skúšky svedčia o tom, že Pán Ježiš v nás vidí niečo vzácne a chce to rozvinúť. Keby v nás nevidel nič, čím by mohol osláviť svoje meno, nestrácal by s nami čas. Nehádzte do svojej pece bezcenné kamene. Čistí len cennú rudu. Kováč dáva železo a oceľ do ohňa, aby zistil, o aký druh kovu ide. Pán dovolí, aby jeho vyvolení boli hodení do pece utrpenia, a tak sa ukázala ich povaha a spôsobilosť pre Božie dielo.“ (MH 471; CZ 338)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kým žneme následky svojho hriechu, môže to byť naozaj ťažké. Pýtame sa: „Existuje vôbec možnosť, že ma Boh naozaj zmení?“ Aké zaslúbenia a povzbudenie dostávame od Boha, aby sme v takýchto časoch vydržali a nevzdávali sa? (Pozrite, čo píše Pavol v Rim 5,1–11.) Čo môžete povedať niekomu, kto kladie práve takúto otázku?
2. Ako rozumiete pojmu Božia „prozreteľnosť“? Ako to funguje? Ako viete, že sa niečo stane vďaka Božej prozreteľnosti? Aké skutky Božej prozreteľnosti viedli ku skúškam vo vašom živote? Čo ste sa z toho naučili? Ako by ste mohli pomôcť niekomu, kto sa pýta, či sa nejaké konkrétne skutočnosti v jeho živote odohrávajú práve vďaka Božej prozreteľnosti?
3. Ak poznáte niekoho, kto práve teraz prechádza ťažkou skúsenosťou, záleží na tom, ako tým prechádza, ako ho povzbudiť, alebo by malo záležať na tom, čo to spôsobilo? Ovplyvňuje poznanie príčiny konkrétneho utrpenia váš postoj k danému človeku?
4. Ako zbor, trieda alebo skupinka si naplánujte cestu do nemocnice, utečeneckého tábora alebo niekde, kde by ste mohli byť pomocou, útechou a povzbudením tým, ktorí z akéhokoľvek dôvodu prežívajú skúšky a ťažkosti.